

การงานอาชีพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ผู้เรียบเรียง

ดร.ธิดิยา จันทรพลาบูรณ์
อาจารย์สุวิทย์ สอนจันทร์
อาจารย์ภิญญา ใจดำรงค์

ผู้ตรวจ

อาจารย์ชลธิชา ศรีวะสุทธิ
อาจารย์ศิวพร อ่วมเลี้ยง
อาจารย์เนาวรัตน์ เพชรชู
อาจารย์สุดาพร ทิมฤกษ์

บรรณาธิการ

อาจารย์เตือนใจ วสเกษม

คำชี้แจง

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เล่มนี้ จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์ บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด

ผู้เรียบเรียง	๑. ดร.ธิดิยา	จันทรพลาบูรณ์
	๒. อาจารย์สุวิทย์	สอนจันทร์
	๓. อาจารย์ภิญญา	ใจดำรงค์
ผู้ตรวจ	๑. อาจารย์ชลธิชา	ศรีวะสุทธิ
	๒. อาจารย์ศิวพร	อ่วมเลี้ยง
	๓. อาจารย์เนาวรัตน์	เพชรชู
	๔. อาจารย์สุดาพร	ทิมฤกษ์
บรรณาธิการ	อาจารย์เตือนใจ	วสเกษม

หนังสือเล่มนี้ประกันคุณภาพโดยผู้ผลิต และจะต้องส่งให้สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตรวจประเมินคุณภาพทางวิชาการ เพื่อออกใบอนุญาตให้ใช้ในสถานศึกษาแทนใบประกันคุณภาพของสำนักพิมพ์ กรณีที่พบข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาด กรุณาแจ้งให้สำนักพิมพ์ทราบเพื่อดำเนินการตามทีระบุนโยบายประกันคุณภาพสื่อฯ (ปกหลัง) พร้อมทั้งแจ้งให้สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาทราบด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาอนุญาตให้ใช้หนังสือในสถานศึกษาต่อไป

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งมุ่งเน้นเกี่ยวกับทักษะอาชีพในการทำงานที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน การช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และสังคมได้ในสภาพเศรษฐกิจที่พอเพียง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เน้นการปฏิบัติจริงจนเกิดความมั่นใจและภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง เห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ เห็นคุณค่าของอาชีพสุจริตและเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

ดังนั้น คณะผู้จัดทำจึงได้จัดทำเสนอเนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เกี่ยวกับทักษะการทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเองที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง (Active Learning) อย่างสม่ำเสมอในชีวิตประจำวัน ให้เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมืออย่างง่าย ๆ ในการทำงานอย่างปลอดภัย

หนังสือเรียนเล่มนี้ได้พัฒนาเนื้อหาให้ทันสมัย มีสมรรถนะสำคัญสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ด้านการคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต ตลอดจนการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเรียนเล่มนี้จะมีประโยชน์แก่ผู้เรียนให้สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไปในการดำเนินชีวิต

คณะผู้จัดทำ

สงวนลิขสิทธิ์

สำนักพิมพ์ บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด

พ.ศ. ๒๕๖๓

พิมพ์ครั้งที่ ๑ จำนวน ๑๕,๐๐๐ เล่ม

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)

๑๒๕๖/๙ ถนนนครไชยศรี แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทร. ๐-๒๒๔๓-๘๐๐๐ (อัตโนมัติ ๑๕ สาย), ๐-๒๒๔๑-๘๘๙๙

แฟกซ์ : ทุกหมายเลข, แฟกซ์อัตโนมัติ : ๐-๒๒๔๑-๔๑๓๑, ๐-๒๒๔๓-๗๖๖๖

website : www.iadth.com

สารบัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	งานบ้าน	๖
	กระบวนการทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง	
	ครอบครัว และส่วนรวม	๘
	การทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง	๙
	การทำงานเพื่อช่วยเหลือครอบครัว	๑๖
	การทำงานเพื่อช่วยเหลือส่วนรวม	๒๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย	๒๘
	การเลือกใช้เสื้อผ้า	๓๐
	การซ่อมแซมเสื้อผ้าอย่างง่าย	๓๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	งานเกษตร	๔๒
	การปลูกผักสวนครัว	๔๔
	ประเภทของผักสวนครัว	๔๖
	หลักการปลูกผักสวนครัวในภาชนะ	๕๐
	วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ปลูกผักสวนครัวในภาชนะ	๕๑
	ตัวอย่างการปลูกผักสวนครัวในภาชนะ	๕๓
	การดูแลรักษาผักสวนครัวในภาชนะ	๕๕
	ประโยชน์ของการปลูกผักสวนครัวในภาชนะ	๕๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔	งานช่าง	๖๐
	การบำรุงรักษาของเล่นและการซ่อมแซมของใช้ส่วนตัว	๖๒
	ประโยชน์ของการบำรุงรักษาของเล่นและการซ่อมแซมของใช้ส่วนตัว	๖๔
	ตัวอย่างการบำรุงรักษาของเล่นและการซ่อมแซมของใช้ส่วนตัว	๖๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕	งานประดิษฐ์	๗๐
	ประเภทของงานประดิษฐ์	๗๒
	วัสดุในท้องถิ่น	๗๕
	เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์ที่ใช้ในงานประดิษฐ์	๗๘
	กระบวนกรของงานประดิษฐ์	๘๐
	การประดิษฐ์ของใช้ในโอกาสต่างๆ โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น	๘๑
	ประโยชน์ของการประดิษฐ์ของใช้ในโอกาสต่างๆ โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น	๘๕
บรรณานุกรม		๘๘

งานบ้าน

แผนผังสาระการเรียนรู้

การจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนรู้ <<

การทำความสะอาดกระเป๋านักเรียน <<

การทำความสะอาดรองเท้านักเรียน <<

กระบวนการทำงาน
เพื่อช่วยเหลือตนเอง
ครอบครัว และส่วนรวม

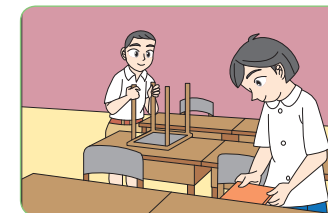

การทำงานเพื่อ
ช่วยเหลือตนเอง

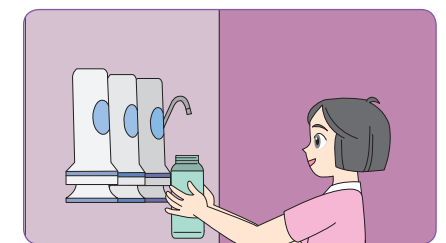
การทำงานเพื่อ
ช่วยเหลือส่วนรวม

งานบ้าน

การทำงานเพื่อ
ช่วยเหลือครอบครัว

▶ การทำความสะอาดห้องเรียน

▶ การปัด กวาด เช็ดถูบ้านเรือน

▶ การรอกน้ำใส่กระบอกร

ตัวชี้วัด

- อธิบายวิธีการและประโยชน์การทำงาน เพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และส่วนรวม (ง ๑.๑ ป.๓/๑)
- ใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือตรงกับลักษณะงาน (ง ๑.๑ ป.๓/๒)
- ทำงานอย่างเป็นขั้นตอนตามกระบวนการทำงาน ด้วยความสะอาด ความรอบคอบ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (ง ๑.๑ ป.๓/๓)

กระบวนการทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และส่วนรวม

การทำงานเป็นกิจกรรมที่ทำแล้วมีประโยชน์งานบางอย่างมีประโยชน์ต่อตนเอง บางอย่างมีประโยชน์ต่อครอบครัวและบางอย่างมีประโยชน์ต่อผู้อื่น การทำงานทุกอย่างควรทำด้วยความเอาใจใส่ และทำอย่างถูกวิธี เพื่อให้ได้ผลงานที่ดีมีคุณภาพ

การทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และส่วนรวมให้มีประสิทธิภาพและได้ผลงานที่ดีมีคุณภาพ ควรทำตามกระบวนการต่อไปนี้

๑. การวางแผนการทำงาน เป็นการกำหนดเป้าหมายของการทำงาน กำหนดวิธีการหรือขั้นตอนการทำงาน การเลือกวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือให้ตรงกับลักษณะงาน

๒. การทำงานตามแผน เป็นการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายโดยใช้วิธีการหรือขั้นตอนการทำงานที่กำหนดไว้ เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือให้เหมาะสมกับลักษณะงานด้วยความรอบคอบ เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน ดูแลรักษาและทำความสะอาดบริเวณที่ใช้ทำงานทั้งในขณะทำงานและหลังทำงานเสร็จแล้ว ตลอดจนใช้งาน ทำความสะอาด และเก็บรักษาอุปกรณ์ในการทำงานอย่างถูกวิธี เพื่อยืดอายุการใช้งานให้ยาวนานและประหยัดค่าใช้จ่ายในการซื้อใหม่

๓. การประเมินผลการทำงาน เป็นการตรวจดูว่าผลงานหรือการทำงานสำเร็จตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ถ้าพบข้อบกพร่องจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น เช่น ลดเวลาในการทำงาน เลือกใช้วัสดุในท้องถิ่นเข้ามาพัฒนางานเพื่อให้ผลงานดีขึ้น

การทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง

การทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเองเป็นการทำงานเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวันที่นักเรียนสามารถดูแลช่วยเหลือตนเองได้ โดยไม่เป็นการละเมิดของผู้อื่น เช่น การจัดเก็บและบำรุงรักษาของเล่น ของใช้ส่วนตัว การจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียน การทำความสะอาดกระเป๋านักเรียน การทำความสะอาดรองเท้านักเรียน

๑. การจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียน

อุปกรณ์การเรียน เช่น สมุด หนังสือ ปากกา ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด เป็นสิ่งที่ใช้ในการเรียนเป็นประจำ จึงควรจัดเตรียมให้เป็นระเบียบ และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

การจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนตามกระบวนการทำงาน ทำได้ดังนี้

๑.๑ การวางแผนการทำงาน

๑) กำหนดเป้าหมายในการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียน

- ▶ เพื่อความเป็นระเบียบ
- ▶ เพื่อป้องกันการสูญหาย
- ▶ เพื่อให้หยิบใช้งานได้ง่ายและสะดวก

๒) กำหนดวิธีการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียน และอุปกรณ์ที่ใช้เก็บอุปกรณ์การเรียน

➤ วิธีการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียน

(๑) รวบรวมอุปกรณ์การเรียน
ที่กระจัดกระจายมาเก็บไว้
ในบริเวณเดียวกัน

(๒) แยกประเภทเครื่องเขียนและ
สมุด หนังสือ

(๓) เก็บเครื่องเขียนในกล่อง
ใส่เครื่องเขียน เก็บสมุด หนังสือ
ไว้ในกระเป๋านักเรียน
หรือบนโต๊ะเขียนหนังสือ

➤ อุปกรณ์ที่ใช้เก็บอุปกรณ์การเรียน เช่น กล่องใส่
เครื่องเขียน กระเป๋านักเรียน แฟ้มใส่เอกสาร

๑.๒ การทำงานตามแผน เป็นขั้นตอนที่สำคัญ งานจะสำเร็จ
หรือไม่ ขึ้นอยู่กับการลงมือทำงานตามขั้นตอนที่วางแผนไว้

๑.๓ การประเมินผลการทำงาน ตรวจสอบว่าอุปกรณ์การเรียน
จัดเตรียมเป็นระเบียบเรียบร้อย หยิบใช้งานได้ง่ายและสะดวกหรือไม่
ถ้าไม่เรียบร้อย ให้ทบทวน วางแผนในการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนใหม่
และจัดเตรียมใหม่อีกครั้ง

๒. การทำความสะอาดกระเป๋านักเรียน

กระเป๋านักเรียนเป็นเครื่องใช้สำหรับใส่เครื่องเขียน สมุด และ
หนังสือไปโรงเรียน จึงควรใช้อย่างทะนุถนอม ดูแลรักษา และทำความสะอาด
อยู่เสมอ เพื่อให้ใช้งานได้นาน

การทำความสะอาดกระเป๋านักเรียนตามกระบวนการทำงานทำได้
ดังนี้

๒.๑ การวางแผนการทำงาน

๑) กำหนดเป้าหมายในการทำความสะอาดกระเป๋านักเรียน

➤ เพื่อให้สะอาด ใช้งานได้นาน

๒) กำหนดวิธีการและวัสดุ อุปกรณ์ในการทำความสะอาด
กระเป๋านักเรียน

➤ วิธีการทำความสะอาดกระเป๋านักเรียนที่ทำจากหนัง
และพลาสติก

(๑) เก็บสิ่งของทุกอย่างออกจากกระเป๋า

(๒) คว่ำกระเป๋าและเคาะฝุ่นเศษสิ่งต่าง ๆ ออกให้หมด

(๓) ใช้ผ้าขนหนูผืนเล็กชุบน้ำบิดหมาด ๆ เช็ดภายในและภายนอกกระเป๋า

(๔) เช็ดด้วยผ้าแห้ง แล้วจึงนำกลับมาใช้ใหม่

▶ วัสดุ อุปกรณ์ในการทำความสะอาดกระเป๋านักเรียน เช่น ผ้าขนหนูผืนเล็ก ๒ ผืน ถังน้ำ

๒.๒ การทำงานตามแผน เป็นขั้นตอนที่สำคัญ งานจะสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการลงมือทำงานตามขั้นตอนที่วางแผนไว้

๒.๓ การประเมินผลการทำงาน ตรวจสอบว่ากระเป๋านักเรียนสะอาดทั้งภายในและภายนอกหรือไม่ ถ้าไม่สะอาดให้ทำความสะอาดใหม่อีกครั้ง

๓. การทำความสะอาดรองเท้านักเรียน (รองเท้าหนัง)

รองเท้านักเรียนหรือรองเท้าหนังที่สวมใส่ไปโรงเรียน บางครั้งอาจเหยียบย่ำดิน โคลน หรือน้ำ ทำให้เปื้อนและสกปรกได้ จึงควรทำความสะอาดเป็นประจำ เพื่อให้มีรองเท้าที่สะอาดไว้สวมใส่ไปอีกนาน

การทำความสะอาดรองเท้านักเรียน (รองเท้าหนัง) ตามกระบวนการทำงาน ทำได้ดังนี้

๓.๑ การวางแผนการทำงาน

๑) กำหนดเป้าหมายในการทำความสะอาดรองเท้านักเรียน (รองเท้าหนัง)

▶ เพื่อให้รองเท้าสะอาด และใช้งานได้นาน

๒) กำหนดวิธีการ และวัสดุ อุปกรณ์ทำความสะอาดรองเท้านักเรียน (รองเท้าหนัง)

▶ วิธีการทำความสะอาดรองเท้านักเรียน (รองเท้าหนัง)

(๑) เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการทำความสะอาด

(๒) เคาะฝุ่นออกจากรองเท้า ใช้แปรงขนอ่อนปัดฝุ่นที่เกาะติดรองเท้าหนังออกให้หมด ถ้ามีคราบสกปรกติดแน่น ให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำอุ่นบิดหมาด หรือน้ำผงซักฟอกเช็ดถู แล้วใช้ผ้าแห้งเช็ดอีกครั้ง

(๓) ขัดรองเท้าให้เงางาม โดยใช้ผ้าแห้งหรือแปรงขนอ่อนป้ายครีมขัดรองเท้า ทำให้ทั่วรองเท้าด้านนอก แล้วขัดถูจนขึ้นเงา ถ้าใช้น้ำยาทารองเท้า ให้ทาจนทั่ว ผึ่งลมให้แห้ง แล้วจึงเก็บเข้าที่

▶ **วัสดุ อุปกรณ์**
ทำความสะอาดรองเท้านักเรียน (รองเท้าหนัง) ได้แก่ แปรงขนอ่อน ผ้าแห้ง และครีมขัดรองเท้า หรือน้ำยาทารองเท้า

วัสดุ อุปกรณ์ในการทำความสะอาดรองเท้านักเรียน (รองเท้าหนัง)

๓.๒ การทำงานตามแผน เป็นขั้นตอนที่สำคัญ งานจะสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการลงมือทำงานตามขั้นตอนที่วางแผนไว้

๓.๓ การประเมินผลการทำงาน ตรวจสอบว่ารองเท้านักเรียน (รองเท้าหนัง) สะอาดเป็นเงางามหรือไม่ ถ้าไม่สะอาด ให้เช็ดทำความสะอาดใหม่อีกครั้ง

ประโยชน์ของการทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง

การทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเองมีประโยชน์ ดังนี้

จุดประกายโครงการ

ขจัดกลิ่นเหม็นในรองเท้าด้วยสมุนไพรไทยได้อย่างไร

นักเรียนแบ่งกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรไทยที่มีกลิ่นหอมหรือมีคุณสมบัติดูดกลิ่นได้ จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น หนังสือในห้องสมุด หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต หรือสัมภาษณ์สอบถามจากภูมิปัญญาชาวบ้าน แล้วทดลองนำมาใช้ขจัดกลิ่นในรองเท้า เมื่อประสบผลสำเร็จจัดทำเป็นโครงการและเผยแพร่ความรู้แก่ผู้อื่น

การทำงานเพื่อช่วยเหลือครอบครัว

การทำงานเพื่อช่วยเหลือครอบครัวเป็นการทำงานเกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะอาดภายในบ้าน เครื่องใช้ในบ้านและบริเวณบ้านให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ด้วยการปัด กวาด เช็ดถู รวมถึงการบริการสมาชิกในครอบครัว เช่น การกรอกน้ำใส่กระบอก การบริการน้ำดื่ม การดูแลเด็กและผู้สูงอายุ การประกอบอาหาร การล้างจาน

๑. การปัด กวาด เช็ดถูบ้านเรือน

การปัด กวาด เช็ดถูบ้านเรือน เป็นงานช่วยเหลือครอบครัวที่ทำให้บ้านสะอาดและน่าอยู่ การปัด กวาด เช็ดถูบ้านเรือนตามกระบวนการทำงาน ทำได้ดังนี้

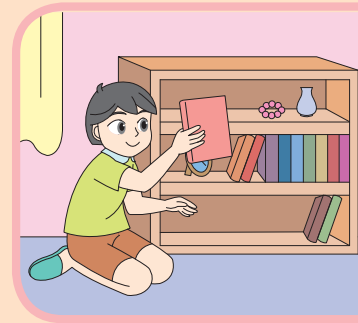
๑.๑ การวางแผนการทำงาน

๑) กำหนดเป้าหมายในการทำงาน

▶ เพื่อให้เพดาน ผนัง พื้นบ้าน และเครื่องเรือนในบ้านสะอาด ไม่มีฝุ่นละออง

๒) กำหนดวิธีการ และอุปกรณ์ปัด กวาด เช็ดถูบ้านเรือน
วิธีการปัด กวาด เช็ดถูบ้านเรือน

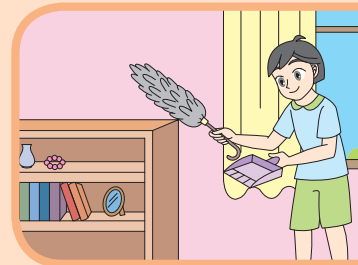
▶ วิธีการปัด กวาด เช็ดถูบ้านเรือน

(๑) จัดเก็บของเข้าที่ให้เป็นระเบียบ และคลุมตู้ โต๊ะ เก้าอี้ โซฟาด้วยผ้าหรือพลาสติกผืนใหญ่ เพื่อป้องกันฝุ่นหล่นลงบนสิ่งของ

(๒) ใช้ไม้กวาดหยากไย่กวาดหยากไย่บนเพดาน มุมห้อง และผนังห้อง

(๓) ถ้าไม่ได้ใช้ผ้าคลุมเครื่องเรือนไว้ ให้ใช้ไม้กวาดขนไก่ปัดฝุ่น แล้วใช้ผ้าชุบน้ำบิดหมาด ๆ เช็ดให้สะอาด

(๔) ใช้ไม้กวาดดอกหญ้ากวาดฝุ่นผงที่อยู่บนพื้นห้องมากองรวมกัน แล้วกวาดใส่ที่ตักผงนำไปทิ้งถังขยะ

(๕) ถูพื้นห้องโดยใช้ไม้ถูพื้นหรือผ้าขี้ริ้วชุบน้ำบิดหมาด ๆ

อุปกรณ์ปิด กวาด เช็ดถูบ้านเรือน

๑.๒ การทำงานตามแผน เป็นขั้นตอนที่สำคัญ งานจะสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการลงมือทำงานตามขั้นตอนที่วางแผนไว้

๑.๓ การประเมินผลการทำงาน ตรวจสอบว่าเพดาน ผนัง เครื่องเรือนและพื้นบ้านสะอาดหรือไม่ ถ้ายังมีหยากไย่ ฝุ่นละออง หรือคราบสกปรกหลงเหลืออยู่ ให้เช็ดถูหรือทำความสะอาดใหม่

ปลอดภัยไว้ก่อน

ถ้ามีน้ำหกเลอะเทอะบนพื้น ต้องรีบเช็ดให้แห้งทันที อย่าปล่อยทิ้งไว้ เพราะจะทำให้ลื่นหกล้มได้

๒. การกรอกน้ำใส่กระบอ

ทุกคนในบ้านต้องเติมน้ำเป็นประจำทุกวัน น้ำที่ใช้ดื่มต้องสะอาด โดยผ่านการกรองหรือต้ม แล้วนำไปกรอกใส่กระบอ

การกรอกน้ำใส่กระบอตามกระบวนการทำงาน ทำได้ดังนี้

๒.๑ การวางแผนการทำงาน

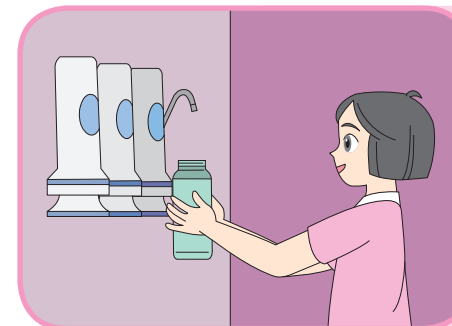
๑) กำหนดเป้าหมายในการกรอกน้ำใส่กระบอ

- ▶ เพื่อให้มีน้ำสะอาดไว้ดื่มตลอดเวลา
- ▶ เพื่อเกิดความสะดวกในการเติมน้ำ

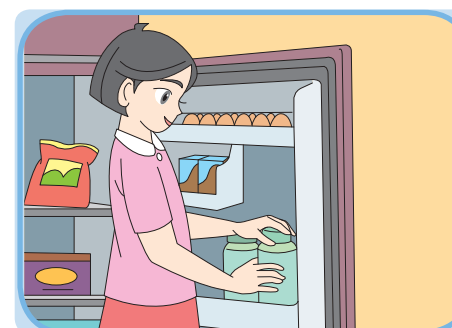
๒) กำหนดวิธีการและอุปกรณ์ที่ใช้กรอกน้ำใส่กระบอ

▶ วิธีการกรอกน้ำใส่กระบอ
(๑) เปิดฝากรบอ

(๒) กรอกน้ำใส่กระบอจนเกือบเต็ม โดยรองน้ำจากเครื่องกรองน้ำ หรือรินน้ำจากกาต้มน้ำที่เย็นแล้ว ลงในกระบอผ่านกรวยกรอกน้ำ

(๓) ปิดฝากรบอ

► อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำให้น้ำสะอาดพร้อมดื่ม และอุปกรณ์ที่ใช้ในการกรองน้ำ

เครื่องกรองน้ำ ใช้กรองน้ำ กำจัดฝุ่นละออง กลิ่น หรือสิ่งสกปรกที่ปนเปื้อนอยู่ในน้ำ ทำให้น้ำสะอาดพร้อมดื่ม

กาต้มน้ำ ใช้ต้มน้ำเพื่อฆ่าเชื้อโรคที่อาจปนเปื้อนอยู่ในน้ำ ทำให้น้ำสะอาด สามารถดื่มได้อย่างปลอดภัย

กรวยกรองน้ำ เป็นอุปกรณ์ที่ใช้กรองน้ำลงในกระบอกน้ำ ป้องกันไม่ให้น้ำหกเลอะเทอะ

กระบอกน้ำ เป็นภาชนะสำหรับบรรจุน้ำไว้สำหรับดื่ม และจำเป็นต้องมีฝาปิด เพื่อป้องกันฝุ่นละออง จิ้งจก หรือแมลงเข้าไปทำให้น้ำสกปรก

๒.๒ การทำงานตามแผน เป็นขั้นตอนที่สำคัญ งานจะสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการลงมือทำงานตามขั้นตอนที่วางแผนไว้

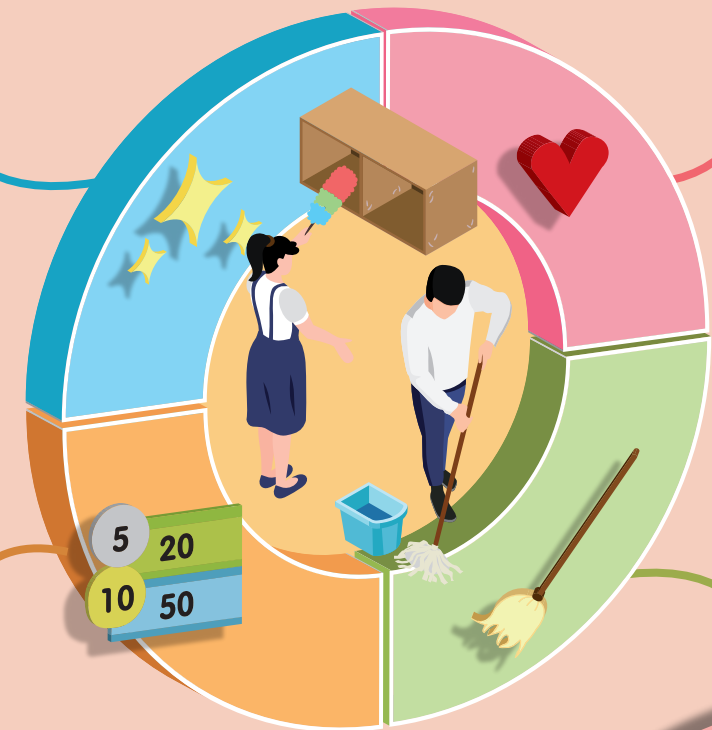
๒.๓ การประเมินผลการทำงาน ตรวจสอบว่าน้ำที่กรองหกลั่นออกมาขณะปิดฝาหรือไม่ ถ้าหกลั่นต้องเทน้ำออกเล็กน้อย แล้วปิดฝาใหม่ให้สนิท

ประโยชน์ของการทำงานเพื่อช่วยเหลือครอบครัว

การทำงานเพื่อช่วยเหลือครอบครัวมีประโยชน์ ดังนี้

๑. บ้านสะอาด น่าอยู่ และเป็นระเบียบ

๒. สมาชิกทุกคนในครอบครัวเกิดความรักและสามัคคีกัน

๔. ประหยัดค่าใช้จ่ายในการจ้างคนมาทำงานบ้าน

๓. การทำงานเพื่อช่วยเหลือครอบครัว เช่น การปัด กวาด เช็ดถูบ้านเป็นประจำ เป็นการออกกำลังกายอย่างหนึ่ง

การทำงานเพื่อช่วยเหลือส่วนรวม

การทำงานเพื่อช่วยเหลือส่วนรวมเป็นการทำงานเกี่ยวกับการดูแลรักษา การทำความสะอาดวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งของเครื่องใช้ และสถานที่สาธารณะ ซึ่งทุกคนในสังคมใช้ร่วมกัน เช่น การทำความสะอาดห้องเรียน การเก็บขยะ ในบริเวณโรงเรียน การเก็บขยะในสวนสาธารณะ

การทำความสะอาดห้องเรียน

การทำความสะอาดห้องเรียนเป็นการทำงานเพื่อส่วนรวมอย่างหนึ่ง เพราะห้องเรียนเป็นสถานที่ที่นักเรียนใช้ศึกษาหาความรู้และทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเพื่อน ๆ จึงต้องช่วยกันดูแลรักษาและทำความสะอาดเป็นประจำ เพื่อให้ห้องเรียนสะอาด ไม่มีฝุ่นละอองและมีบรรยากาศที่น่าอยู่น่าเรียน

การทำความสะอาดห้องเรียนตามกระบวนการทำงาน ทำได้ดังนี้

๑. การวางแผนการทำงาน

๑.๑ กำหนดเป้าหมายในการทำความสะอาดห้องเรียน

▶ เพื่อให้ห้องเรียนสะอาด ไม่มีฝุ่นละออง

๑.๒ กำหนดวิธีการและอุปกรณ์ทำความสะอาดห้องเรียน

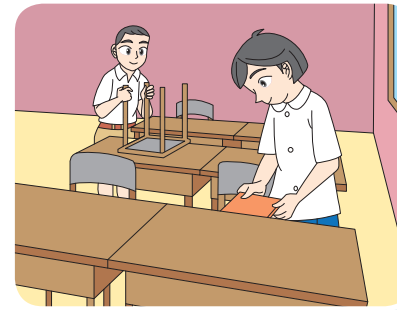
▶ การแบ่งงานกันทำ เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำ ความสะอาดห้องเรียนที่ใช้ร่วมกัน โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในงานต่าง ๆ เช่น เก็บหนังสือ ยกเก้าอี้พาดไว้บนโต๊ะ กวาดหยากไย่ ปัด กวาด เช็ดถู หน้าต่าง ถูพื้น ทำความสะอาดกระดานและแปรงลบกระดาน นำขยะไปทิ้ง

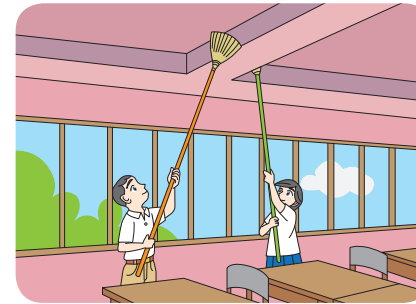
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การทิ้งขยะโดยการแยกประเภท เช่น ขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไป ขยะอันตราย เป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมวิธีหนึ่ง

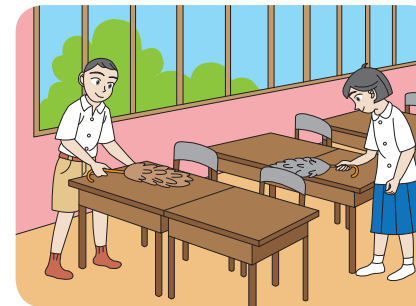
▶ วิธีการทำความสะอาดห้องเรียน

(๑) จัดเก็บหนังสือเรียน กระเป๋านักเรียน ไว้ในโต๊ะเรียนหรือชั้นวางที่แต่ละ ห้องเรียนจัดไว้ แล้วยกเก้าอี้พาดไว้ บนโต๊ะ

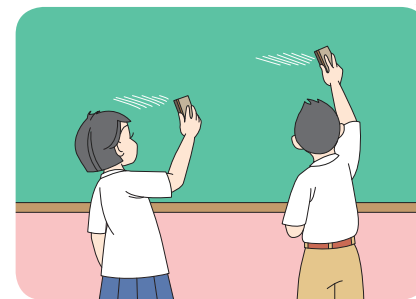
(๒) ใช้ไม้กวาดหยากไย่กวาดหยากไย่ และฝุ่นละอองบนเพดานและผนัง ห้องเรียน

(๓) ใช้ไม้กวาดขนไก่ปัดฝุ่นบนหลังตู้ โต๊ะ และเก้าอี้

(๔) ทำความสะอาดประตู หน้าต่าง โดยใช้ ผ้าขี้ริ้วชุบน้ำบิดหมาด ๆ เช็ดตาม ซอกมุมต่าง ๆ

(๕) ทำความสะอาดกระดาน โดยใช้ แปรงลบกระดานลบข้อความและ ภาพออกให้หมด จากนั้นใช้ผ้าขี้ริ้ว ชุบน้ำบิดหมาด ๆ เช็ดให้ทั่ว

(๖) ทำความสะอาดแปรงลบกระดาน โดย
เคาะฝุ่นชอล์กลงในถังขยะเพื่อป้องกัน
ฝุ่นฟุ้งกระจาย แล้วนำไปเก็บเข้าที่

(๗) ใช้ไม้กวาดดอกหญ้ากวาดฝุ่นผง
บนพื้นห้องเรียนมากองรวมกันไว้
แล้วกวาดใส่ที่ตักผงนำไปทิ้งถังขยะ

(๘) ถูพื้นห้องเรียนโดยใช้ไม้ถูพื้นหรือ
ผ้าขี้ริ้วชุบน้ำบิดหมาด ๆ หรืออาจใช้น้ำ
ยาสำหรับทำความสะอาดพื้น และ
ควรเลือกให้เหมาะสมกับชนิดของพื้น

► อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำความสะอาดห้องเรียน ได้แก่
ไม้กวาดขนไก่ ไม้กวาดดอกหญ้า ไม้กวาดหยากไย่ ไม้ถูพื้น ผ้าขี้ริ้ว ถังน้ำ
ถังขยะ ที่ตักผง และแปรงลบกระดาน

๒. การทำงานตามแผน เป็นขั้นตอนที่สำคัญ งานจะสำเร็จหรือไม่
ขึ้นอยู่กับ การลงมือทำงานตามขั้นตอนที่วางแผนไว้

๓. การประเมินผลการทำงาน ตรวจสอบว่าบริเวณต่าง ๆ ในห้องเรียน
สะอาดแล้วหรือไม่ ถ้าไม่สะอาด ให้ทำความสะอาดใหม่อีกครั้ง

ประโยชน์ของการทำงานเพื่อช่วยเหลือส่วนรวม

การทำงานเพื่อช่วยเหลือส่วนรวมมีประโยชน์ ดังนี้

สรุปความรู้

การทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และส่วนรวม
ให้มีประสิทธิภาพ และได้ผลงานที่มีคุณภาพ ต้องใช้วัสดุ
อุปกรณ์ และเครื่องมือให้ตรงกับลักษณะงาน ทำงานอย่างเป็นขั้นตอน
ตามกระบวนการทำงาน ด้วยความสะอาด รอบคอบ และอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อม

คำถามพัฒนากระบวนการคิด

- ๑. การทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเองแตกต่างจากการทำงานเพื่อช่วยเหลือครอบครัว และส่วนรวมอย่างไร
- ๒. การทำงานตามกระบวนการมีประโยชน์อย่างไร
- ๓. ถ้าต้องการให้ห้องเท่านั้นนักเรียนสะอาดเป็นเงาตามตัวควรใช้วัสดุ อุปกรณ์อะไรบ้าง
- ๔. เพราะเหตุใดจึงต้องทำความสะอาดกระเป๋านักเรียนเป็นประจำ
- ๕. การปิด กวาด เช็ดถูบ้านเรือนที่ถูกต้องมีวิธีการอย่างไร
- ๖. ถ้านักเรียนกรอกน้ำใส่กระบอกจนเต็มก่อนปิดฝา จะเกิดผลอย่างไร
- ๗. การทำความสะอาดห้องเรียนแบบอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีแนวทางอย่างไร
- ๘. นักเรียนจะอย่างไรให้อุปกรณ์ที่ใช้ทำความสะอาดห้องเรียนมีอายุการใช้งานยาวนาน
- ๙. การทำความสะอาดห้องเรียนให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุมีแนวทางอย่างไร
- ๑๐. ถ้านักเรียนทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และส่วนรวมเป็นประจำ จะเกิดผลดีต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร

กิจกรรมสร้างทักษะชีวิต

๑. นักเรียนจับคู่อุปกรณ์กับลักษณะการทำงานแต่ละประเภทให้ถูกต้อง

อุปกรณ์

- ไม้กวาดดอกหญ้า
- ไม้กวาดหยากไย่
- ไม้กวาดขนไก่

ลักษณะการทำงาน

- ทำความสะอาดเพดาน
- ทำความสะอาดพื้นไม้
- ทำความสะอาดพื้นบนหลังตู้

- ๒. นักเรียนอธิบายวิธีการทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และส่วนรวมที่เคยทำอย่างละ ๑ งาน หน้าชั้นเรียน
- ๓. นักเรียนฝึกจัดเก็บอุปกรณ์การเรียน ทำความสะอาดกระเป๋านักเรียน และทำความสะอาดรองเท้านักเรียน (รองเท้าหนัง)
- ๔. นักเรียนปิด กวาด เช็ดถูบ้านเรือนของตนเอง ตามงานที่กำหนดให้แล้วให้ผู้ปกครองช่วยประเมินผลการทำงานลงในตาราง

ตัวอย่างตารางการประเมินผลของผู้ปกครอง

รายการการประเมิน	ผลการประเมิน		
	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
๑. การกวาดเพดานและผนังห้อง	✓		
๒. การปิดฝุ่นเครื่องเรือน	✓		
๓. การกวาดพื้นบ้าน		✓	
๔. การเช็ดถูเครื่องเรือน			✓
๕. การถูพื้นบ้าน		✓	

ลงชื่อ _____ มานิต ดั่งาม _____ ผู้ปกครอง

- ๕. นักเรียนแบ่งเป็น ๕ กลุ่ม ร่วมกันทำความสะอาดห้องเรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้ ดังนี้
กลุ่มที่ ๑ กวาดเพดานและผนังห้องเรียน
กลุ่มที่ ๒ ทำความสะอาดกระดาน ประตู หน้าต่าง
กลุ่มที่ ๓ กวาดพื้นห้องเรียน
กลุ่มที่ ๔ ถูพื้นห้องเรียน
กลุ่มที่ ๕ เช็ดทำความสะอาดโต๊ะ เก้าอี้ในห้องเรียน